

Főoldal>Pénzügyek/Pénzbeli követelések>Fizetéseképtelenség/csőd

Fizetéseképtelenség/csőd

Málta

1 Ki ellen indítható fizetéseképtelenségi eljárás?Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok) és csődeljárások (társulások és kereskedők)

A nemzeti jog alapján a fizetéseképtelenségi eljárások alanyainak két formája azonosítható: kereskedelmi társulások és kereskedők. E személytípusokra eltérő szabályok vonatkoznak. A kereskedelmi társulások közkereseti társaságokra, betéti társaságokra és korlátozott felelősségű társaságokra oszthatók. Az összes fenti (természetes és jogi) személy ellen indítható fizetéseképtelenségi eljárás, mindazonáltal eltérő eljárások, szabályok és jogi előírások alkalmazandók. A közkereseti társaságok, betéti társaságok és kereskedők ellen konkrétan csődeljárás (Málta Törvényei, 13. fejezet) indítható. A közkereseti társaságok és a betéti társaságok a csődeljárás keretében minden szempontból kereskedőknek minősülnek. A 13. fejezetben szereplő fogalom meghatározás szerint „kereskedő” bármely olyan személy, aki saját nevében hivatásszerűen kereskedelmi tevékenységet folytat, ideértve a kereskedelmi társulásokat is.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Reorganizációs eljárás társaságok ellen az 1995. évi társasági törvény 386. fejezetének 327–329B. cikke alapján indítható.

2 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának feltételei?Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

A legfőbb szerv, az ügyvezető szerv, a kötvénytulajdonosok, a hitelező(k) vagy a hozzájárulást teljesítő(k) határozatát követően a társaság bíróság előtt eljárást indíthat a társaság felszámolására és ezt követő megszüntetésére, amennyiben képtelen fizetni tartozásait. A 386. fejezet 214. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontja értelmében a következők teszt alkalmazandó:

A társaságot a tartozásainak fizetésére képtelennek kell tekinteni, ha

a) a társaság valamely végrehajtási jogcímnek a polgári eljárásjogi és szervezeti törvénykönyv 273. cikkében meghatározott bármely végrehajtási cselekmény útján a társasággal szemben történő érvényesítésétől számított huszonegy hét elteltével sem egyenlíti ki a tartozását részben vagy egészben; vagy

b) a bíróság számára kielégítő módon bizonyítást nyert, hogy – a társaság függő és jövőbeni kötelezettségeit is figyelembe véve – a társaság nem tudja fizetni a tartozásait.

A bíróság lehetővé teszi a felek számára, hogy előadják ügyüket, és adott esetben dönt arról, hogy fennállnak-e a fizetéseképtelenség kritériumai, mely utóbbi esetben a bíróság elrendeli a felszámolást, és a fizetéseképtelenség bekövetkezése napjának a 386. fejezet 223. cikke értelmében azt a napot kell tekinteni, amelyen a kérelmet benyújtották a bírósághoz.

Fizetéseképtelenség esetén a felszámolást elrendelő végzés meghozatala és a fizetéseképtelenség megállapítására irányuló kérelem bírósághoz történő benyújtása közötti időszakban a bíróság bármikor kijelölhet ideiglenes vagyonfelügyelőt, akit megbízhat a társaság vagyonának vagy üzleti tevékenységének kezelésével a kinevezéséről szóló végzésben meghatározottaknak megfelelően. Az ideiglenes vagyonfelügyelő egészen a felszámolást elrendelő végzés meghozataláig vagy a felszámolás iránti kérelem elutasításáig hivatalában marad, kivéve, ha ezt megelőzően lemond, vagy a bíróság nyomós okból visszahívja.

Fizetéseképtelenség – önkéntes felszámolás

A fentiekől eltekintve a társaság önként megszűnhet, és ha az ügyvezetők véleménye szerint a társaság vagyona nem elegendő ahhoz, hogy fedezze a tartozásokat, hitelezői gyűlést kell összehívni a hitelezők bizalmát élvező fizetéseképtelenségi szakértő (és/vagy felszámoló bizottság) kinevezése céljából, aki (amely) megbízást kap arra, hogy a társaságot bírósági eljárás nélkül felszámolja. A követendő szabályokat a 386. fejezet 277. és azt követő cikkei rögzítik.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Rendkívüli határozatot követően a társaság, az ügyvezető szerv határozatát követően az ügyvezetők vagy a társaság hitelezőinek értékben több mint felét képviselő társasági hitelezők a bíróság előtt reorganizációs eljárást kezdeményezhetnek (a 386. fejezet 329B. cikke értelmében vett helyreállítási eljárás), ha a társaság képtelen vagy valószínűsíthetően hamarosan képtelenné válik tartozásainak fizetésére. Akárcsak az előző esetben, a társaságot a tartozásainak fizetésére képtelennek kell tekinteni, ha

a) a társaság valamely végrehajtási jogcímnek a polgári eljárásjogi és szervezeti törvénykönyv 273. cikkében meghatározott bármely végrehajtási cselekmény útján a társasággal szemben történő érvényesítésétől számított huszonegy hét elteltével sem egyenlíti ki a tartozását részben vagy egészben; vagy

b) a bíróság számára kielégítő módon bizonyítást nyert, hogy – a társaság függő és jövőbeni kötelezettségeit is figyelembe véve – a társaság nem tudja fizetni a tartozásait.

A bíróság határoz a társaság reorganizációjáról, azaz a társaság üzleti tevékenységének a bíróság által meghatározott ideig (jelenleg ez egy egyéves időszak, amely további 1 évvel meghosszabbítható, a folyamatban levő módosítások alapján ugyanakkor ez az időszak négy hónapra csökken, amely további négy hónapos időszakokkal összesen legfeljebb tizenkét hónapra hosszabbítható meg) történő kezelésére irányuló kérelem bíróság elé terjesztésétől számított húsz munkanapon belül a társaság helyreállítását elrendelő végzést bocsát ki.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

Bármely hitelező – attól függetlenül, hogy kereskedelmi vagy egyéb követeléssel rendelkezik-e, és akkor is, ha a tartozás még nem járt le – sommás csődeljárást indíthat az elsőfokú polgári bíróság előtt az adós vagy annak törvényes képviselője ellen az adós csődjének megállapítását kérve.

A csőd megállapításának kritériuma az, hogy az adós felfüggeszse tartozásainak kifizetését. A bíróság meghozza a csődöt megállapító határozatát, és egy vagy több csődgonddokat jelöl ki a kereskedelmi törvénykönyv 13. fejezete értelmében rájuk ruházott feladatok ellátása céljából.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háruló vagyontárgyakat?Fizetéseképtelenségi eljárás (társaságok) (beleértve az önkéntes hitelezői felszámolást is)

A társaság összes vagyontárgya értékesítésre kerül az adós kötelezettségeinek fedezése céljából. Nincs különbség az adós vagyonának már részét képező és az adóshoz a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően került vagyontárgyak között.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A kereskedőkkel, valamint közkereseti társaságokkal és betéti társaságokkal kapcsolatos csődeljárásokban az összes ingó és ingatlan vagyontárgy részét képezheti az értékesítendő vagyonnak. Csőd esetén a csőd megállapítására vonatkozó határozat meghozatalát követően a csődbe ment adós a jogszabály erejénél fogva elveszíti a teljes vagyonának kezeléséhez való jogát attól függetlenül, hogy e vagyona az üzleti tevékenységéhez kapcsolódik-e vagy sem, ide nem értve a mindennapi létfenntartását szolgáló vagyon kezeléséhez való jogát.

Az adós vagyonát a csődgondnok birtokolja, aki pedig a bíróság jóváhagyásával jogosult e vagyont értékesíteni és átruházni. A csődbe ment adós romlandó vagyontárgyait bírósági engedély megszerzését követően engedéllyel rendelkező árvevő bevonásával kell értékesíteni.

Ehhez nem romlandó áruk és más vagyontárgyak esetében is szükséges a bíróság engedélye.

Ilyen körülmények között a bíróság a megítélése szerint a csődbe ment adós és a hitelezők érdekét leginkább szolgáló utasításokat ad akkor is, ha olyan körülmények merülnek fel, amelyek lehetővé teszik a csődgondnok számára a csődbe ment adós üzleti tevékenységének helyreállítását vagy vagyonának gyarapítását, amennyiben ez a hitelezők javát szolgálja.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetéseképtelenségi szakértőt?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

A bíróság, amint elrendeli a társaság felszámolását annak fizetéseképtelenségére tekintettel, fizetéseképtelenségi szakértőt jelöl ki.

A 386. fejezet szerint a fizetéseképtelenségi szakértőnek olyan természetes személynek kell lennie, aki jogi vagy mérlegképes könyvelői és/vagy könyvvizsgálói képzettséggel rendelkezik, illetve a fizetéseképtelenségi szakértői feladatok ellátására alkalmas és megfelelő személyként szerepel a cégnyilvántartásban.

További korlátozást jelent, hogy egy adott személy nem járhat el a társaság fizetéseképtelenségi szakértőjeként, amennyiben a társaság felszámolását megelőző négy évben bármikor a társaság ügyvezetői vagy titkári tisztségét töltötte be, vagy a szóban forgó társaságban vagy azzal összefüggésben más tisztséget látott el.

A bíróság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik annak meghatározásában, hogy kinek kell a fizetéseképtelenségi szakértő díjazását megfizetnie.

Főszabály szerint a fizetéseképtelenségi szakértő díjazását a társaság vagyonából kell fedezni. Amennyiben azonban erre a vagyon nem elegendő, a bíróság elrendelheti, hogy a díjazást más (kapcsolódó) személyek fizessék a bíróság utasítása szerinti alapon.

A 386. fejezet 296. cikke értelmében a társasági tisztségviselők (ügyvezetők és társasági titkár) hatáskörei a fizetéseképtelenségi szakértő kinevezésével megszűnnek, ezért az ügyvezetők, köztük a képviselők és a társaság titkára sem jogosult a felszámolás alatt álló társaság nevében és javára ügyletet kötni.

A fizetéseképtelenségi szakértő a felügyelete vagy ellenőrzése alá von minden olyan vagyontárgyat és jogot, amelyet indokoltan a társaságának tekint.

A 386. fejezet 238. cikke értelmében a bíróság által elrendelt felszámolási eljárásban a fizetéseképtelenségi szakértő a bíróság vagy a felszámoló bizottság jóváhagyásával

- a) a társaság nevében és képviselőjében pert vagy egyéb bírósági eljárást indíthat, és ilyen eljárásokban védekezhetsz;
- b) a társaság üzleti tevékenységét folytathatja, amennyiben az a felszámolás szempontjából szükséges vagy hasznos;
- c) a jogszabály szerinti rangsoruknak megfelelően kielégítheti a hitelezőket;
- d) bármely egyezséget vagy megállapodást megkötött a hitelezőkkel vagy magukat hitelezőnek valló, illetve olyan személyekkel, akiknek (állításuk szerint) jelenlegi vagy jövőbeni, biztos vagy függő, bizonyított követelése vagy kártérítési, illetve olyan követelése áll fenn a társasággal szemben, amelynek révén a társaságnak felelőssége merül fel, továbbá bármely ilyen kérdést választott bíróság elé utalhat;
- e) a hozzájárulást teljesítőket vagy állítólagosan hozzájárulást teljesítőket teljesítésre hívhatja fel, és a társaságnak a társaság és a hozzájárulást teljesítők vagy állítólagosan hozzájárulást teljesítők, más adósok vagy állítólagos adósok között fennálló vagy feltételezések szerint fennálló jelenlegi vagy jövőbeni, biztos vagy függő, bizonyított tartozásaival, kötelezettségeivel és követeléseivel vagy kártérítési kötelezettségeivel vagy követeléseivel kapcsolatban, valamint a társaság vagyontárgyaival vagy felszámolásával bármely módon kapcsolatos vagy azokat bármely módon érintő kérdésekben – a felek megállapodása szerinti feltételekkel – egyezséget vagy megállapodást köthet, valamint az ilyen felhívás, tartozás, kötelezettség vagy követelés teljesítése céljából bármely biztosítékot igénybe vehet, és azokat teljes mértékben teljesítheti.
- f) a társaságot minden ügyben képviselheti, és minden olyan intézkedést megteheti, amely a társaság üzleti tevékenységének felszámolásához és vagyonának felosztásához szükséges.

Ezenfelül a bíróság úgy rendelkezhet, hogy felszámoló bizottság hiányában a fizetéseképtelenségi szakértő bírósági jóváhagyás nélkül jogosult a fenti a) vagy

b) pontban említett hatáskörök gyakorlására.

A bíróság által elrendelt felszámolás során a fizetéseképtelenségi szakértő általában az alábbiakra rendelkezik hatáskörrel:

- a) nyilvános árverésen vagy magánfelek közötti megállapodással egészben vagy részben értékesítheti a társaság ingó és ingatlan vagyontárgyait, köztük bármely jogát;
- b) minden cselekményt megteheti, és a társaság nevében és képviselőjében minden okiratot, átvételi elismervényt és egyéb dokumentumot aláírhat;
- c) a társaság vagyontárgyainak biztosításához szükséges pénzt megszerezheti;
- d) meghatalmazottat nevezhet ki, hogy az meghatározott célokból helyette fizetéseképtelenségi szakértői minőségben járjon el.

A bíróság által elrendelt felszámolás során a jelen cikkben ráruházott hatáskörök fizetéseképtelenségi szakértő általi gyakorlását a bíróság ellenőrzi, és bármely hitelező vagy hozzájárulást teljesítő a bírósághoz fordulhat e hatáskörök bármelyikének gyakorlásával vagy javasolt gyakorlásával kapcsolatban. Ha fizetéseképtelenség esetén a felszámolást elrendelő végzés meghozatala és a fizetéseképtelenség megállapítására irányuló kérelem bírósághoz történő benyújtása közötti átmeneti időszakban a bíróság ideiglenes vagyonfelügyelőt jelöl ki, a társaság tisztségviselőinek hatáskörei is megszűnnek annyiban, amennyiben a bíróság – a kijelölésről szóló végzésben meghatározottaknak megfelelően – a vagyonfelügyelőt bízza meg a társaság vagyonának vagy üzleti tevékenységének kezelésével.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A 386. fejezet 329B. cikke (6) bekezdésének a) pontja értelmében a helyreállítási (reorganizációs) végzés hatálya alatt a társaság különleges ellenőr irányítása alatt folytatja rendes tevékenységének végzését.

A különleges ellenőr olyan természetes személy, akivel kapcsolatban a bíróság kielégítő módon meggyőződött arról, hogy bizonyított hozzáértéssel és tapasztalattal rendelkezik üzleti vállalkozások irányítása terén, képzett, és hajlandó elfogadni a kinevezést, továbbá kinevezésével kapcsolatban nem áll fenn összeférhetlenség.

A különleges ellenőr díjazását a társaság fizeti. A különleges ellenőr kinevezési okiratában a bíróság meghatározza azt a társaság helyreállítását elrendelő végzés kibocsátásától számított legfeljebb tíz munkanapos időszakot, amelyen belül a társaságnak letétbe kell helyeznie a bíróságon egy pénzösszeget, vagy egyéb megfelelő garanciát kell adnia, illetve más olyan megfelelő megállapodásról kell gondoskodnia, amely a bíróság véleménye szerint elegendő a különleges ellenőr díjazásának és a kinevezéséhez kapcsolódó díjak fedezéséhez.

A különleges ellenőr kinevezésekor bármely jogszabály vagy a létesítő okirat és alapszabály szerint a társaságra ruházott jogköröket fel kell függeszteni, hacsak a különleges ellenőr hozzájárulását nem adta e jogkörök gyakorlásához, amely hozzájárulás általánosságban, illetve egy vagy több konkrét ügy vonatkozásában is megadható. Ennek hiányában bármely ilyen jogkör a különleges ellenőrt illeti meg.

Főszabály szerint a különleges ellenőr hatáskörrel rendelkezik az alábbiakra:

- a) a társaság összes vagyontárgyát felügyelete vagy ellenőrzése alá vonhatja, és attól kezdődően felel a társaság tevékenységének, üzletének és vagyonának irányításáért, kezeléséért és felügyeletéért.
- b) a bíróság tájékoztatását követően visszahívhatja a társaság bármely ügyvezetőjét, és valamely természetes személyt vezetőnek nevezhet ki;
- c) személyeket szakmai vagy igazgatási szolgáltatások nyújtásával bízhat meg, és kötelezheti a társaságot azok díjának vagy költségének megfizetésére; valamint
- d) összehívhatja a társaság tagjainak vagy hitelezőinek gyűlését.

Ezenfelül a különleges ellenőr a bíróság kifejezett előzetes engedélyével

i. a társaság terhére hat hónapos időtartamot meghaladó kötelezettséget vállalhat;

ii. szükség szerint megszüntetheti a társaság munkavállalóinak munkaviszonyát, hogy biztosítsa a társaság egészének vagy egy részének további életképes működését.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A fentiek szerint a kereskedelmi törvénykönyv csődeljárással foglalkozó címe az irányadó a személyes nevük alatt üzleti tevékenységet folytató kereskedőkre és a társulásokra.

Ami a fizetéseképtelenségi szakértőt a csődeljárásban megillető hatásköröket illeti, e fizetéseképtelenségi szakértő neve „csődgondnok”, és a „csődgondnok” egy vagy több olyan személy, aki(ke)t a bíróság alkalmasnak tart az e tisztséghez kapcsolódó feladatok megfelelő ellátására akkor is, ha a „csődgondnok” a csődbe ment adós rokona vagy hitelezője.

A tisztségéhez tartozó kötelezettségek elvállalásával a csődgondnok birtokába veszi a csődbe ment adós összes vagyontárgyát, és megszerez a csődbe ment adóst megillető minden jogot. Ezenfelül a csődbe ment adósnak meg kell tennie minden szükséges lépést az adósaival szemben fennálló jogainak megóvása érdekében, és a közhiteles nyilvántartásba be kell jegyeztetnie az adósainak vagyonát terhelő zálogjogokat. Megtett intézkedéseiért a csődgondnok felel a csődbe ment adóssal szemben.

A csődgondnok a csődbe ment adós felé fennálló tartozások kiegyenlítése érdekében köteles pert indítani, azonban a csődbe ment adós hitelezőinek a követelések értéke alapján számított többségének írásban adott beleegyezése és a bíróság engedélye nélkül a csődgondnok jogszerűen nem köthet egyezséget, és nem utalhat jogvitát választott bíróság elé.

A csődöt megállapító határozat meghozatalától számított egy hónapon belül a csődgondnoknak el kell készítenie a csődbe ment adós vagyonleltárát.

Mindegyik hitelező jogosult e jegyzéket megtekinteni, és a hitelező, valamint a csődbe ment adós kötelesek segítséget nyújtani a leltár felvétele során.

A leltárnak olyan hiteles jegyzéket kell tartalmaznia, amelyben szerepel a csődbe ment adós összes vagyontárgyának leírása és értékelése.

A csődgondnok nem idegenítheti el a vagyont a bíróság hozzájárulása nélkül, és a teljes eljárás a nyilvánosság ellenőrzése alatt áll. A csődbe ment adós vagy társulás képviselőjében a csődgondnok által végzett bármely értékesítésből származó bevételt jegyzékbe kell venni, és az összes nyugtát és számlát megfelelően dokumentálni kell.

A bíróság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a csődgondnokoktól, a csődbe ment adóstól és a hitelezőktől szükség szerint valamennyi információ esküvel történő megerősítését kérje.

Ami az adós (ebben az esetben a csődbe ment személy vagy a csődbe ment társulás) jogköreit illeti, az adós jogosult ellenőrizni, hogy a csődgondnok a jogszabályokkal összhangban és megfelelően intézi-e a csőddel kapcsolatos ügyeket.

Az adós bejelentheti a bíróságnak, ha a csődgondnok által tett lépések nem állnak összhangban a bírósági végzéssel, vagy ha ügyeit a csődgondnok nem megfelelően kezeli.

A csődbe ment adós könyveibe és irataiba mindenkor betekintés nyerhető, ami azt is jelenti, hogy az adós jogosult a bíróság által kinevezett csődgondnok eljárását megismerni, ellenőrizni és megvizsgálni.

Az adós jogszabály alapján létfenntartásra jogosult, ami azt jelenti, hogy a bíróság az adós részére a saját vagyonából meghatározott összegre vonatkozó előirányzatot engedélyez, amelyet a csődgondnok utal ki számára, és amely a saját és családja létfenntartását biztosítja, hacsak nem vélelmezendő, hogy a csődbe ment adós család módon járt el.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

Fizetéseképtelenségi és reorganizációs eljárások (társaságok) / csődeljárások (társulások és kereskedők)

A 459. fejezet értelmében valamely szerződésben szereplő pozíciólezárási nettósítási vagy egyéb olyan rendelkezés, amely a kölcsönös hitelek, kölcsönös tartozások vagy egyéb kölcsönös ügyletek vonatkozásában az egyik féltől a másiknak járó összegek beszámítását vagy nettósítását írja elő vagy azzal kapcsolatos, annak feltételeivel összhangban a csőd vagy fizetéseképtelenség bekövetkezése előtt vagy azt követően is kikényszeríthető olyan kölcsönös hitelek, kölcsönös tartozások vagy kölcsönös ügyletek tekintetében, amelyek az egyik fél csődjé vagy fizetéseképtelensége előtt merültek fel a következő felekkel szemben:

- a) a szerződés felei,
- b) bármely kezes vagy valamelyik szerződő félnek biztosítékot nyújtó személy,
- c) bármelyik szerződő fél fizetéseképtelenségi szakértője, gondnoka, csődgondnoka, ellenőre, különleges ellenőre vagy más hasonló tisztségviselője, valamint
- d) a szerződő felek hitelezői.

A fentiek nem vonatkoznak azokra a pozíciólezárási nettósítási megállapodásokra, amelyek megkötésének időpontjában a másik fél tudta vagy tudnia kellett, hogy fizetéseképtelenség miatt a társaság felszámolására és megszüntetésére irányuló kérelem elbírálása van folyamatban, vagy hogy a társaság bármely alkalmazandó jog szerint hivatalos lépéseket tett a fizetéseképtelensége miatt felszámolására és megszüntetésére.

A fentiek akkor sem alkalmazandók, ha a fizetéseképtelen fél magánszemély (nem kereskedő) vagy társaságnak nem minősülő kereskedelmi társulás (közkereseti társaság vagy betéti társaság), és a másik fél tudott vagy tudnia kellett a fizetéseképtelen féllel kapcsolatban az előző bekezdésben említettel azonos jellegű eseményekről.

A valamely szerződésben pozíciólezárási nettósítási rendelkezés végrehajtására adott felhatalmazást vagy megbízást a másik szerződő fél csődjének vagy fizetéseképtelenségének megállapítása nem szünteti meg.

Továbbá bármely más nemzeti jogszabály rendelkezéseinek sérelme nélkül semmi sem korlátozhatja vagy késleltetheti a beszámításról vagy nettósításról rendelkező vagy azzal kapcsolatos valamely szerződés bármely, egyébként kikényszeríthető rendelkezésének alkalmazását, és bírósági végzés, valamint a bíróság által vagy egyéb módon kibocsátott parancs, meghagyás vagy hasonló rendelkezés, továbbá semmilyen jellegű eljárás arra hatást nem gyakorolhat.

A jelen bekezdésben foglaltak sérelme nélkül ugyanakkor semmi nem korlátozhatja az olyan jogszabály alkalmazását, amely a nettósítást vagy a beszámítást egy konkrét esetben kikényszeríthetlenné tenné csalás vagy más hasonló ok alapján, vagy a nettósítást, illetve beszámítást akkor tenné

kikényszeríthetővé, ha az érintett felek közötti szerződés bármely rendelkezése a nettósítást vagy beszámítást csalás vagy más hasonló ok miatt semmissé teszi.

A jog rögzíti, hogy a szerződő felek jogszerűen tehetik meg az alábbiakat:

megállapodhatnak bármely olyan rendszerről vagy mechanizmusról, amely lehetővé teszi a felek számára valamely nem pénzügyi jellegű kötelezettség egyenértékű pénzbeli kötelezettségévé való átalakítását és e kötelezettségnek beszámítás vagy nettósítás céljából történő értékelését; bármely beszámítás vagy nettósítás esetén alkalmazandó átváltási arányban vagy az átváltási arány megállapítására használt módszerben állapodhatnak meg, ha a beszámítani vagy nettósítani kívánt összegek eltérő pénznemben vannak kifejezve, és megállapíthatják a nettó összeg kifizetésének pénznemét; megállapodhatnak, hogy bármely szerződés alapján teljesített, konkrétan vagy az ügylet, illetve üzlet típusára vagy kategóriájára történő hivatkozással meghatározott ügyletet vagy egyéb üzletet a szerződésben szereplő beszámítási vagy nettósítási rendelkezések alkalmazásában egyetlen ügyletnek vagy üzletnek kell tekinteni, és hogy a feleknek, a fizetésképtelenségi szakértőknek, a gondnoknak, a csődgondnoknak, az ellenőrnek, a különleges ellenőrnek vagy a felek érdekében eljáró egyéb tisztségviselőnek és a bíróságnak minden ilyen ügyletet vagy üzletet egyetlen ügyletnek vagy üzletnek kell tekinteniük.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

A 386. fejezet 303. cikke értelmében a kiváltságokat, jelzálogokat vagy egyéb terheket, a vagyon vagy jogok átruházását, illetve azok egyéb elidegenítését, valamint a társaság által vagy terhére a vagyonnal vagy jogokkal kapcsolatban végzett kifizetést, végrehajtást vagy egyéb cselekményt és **a társaság felszámolását megelőző hat hónapban** a társaság által vállalt minden kötelezettséget a hitelezőivel szembeni csalárd előnyben részesítésnek kell tekinteni attól függetlenül, hogy ezen ügylet ingyenes vagy visszerhes-e, ha **értéken aluli** ügyletnek minősül, vagy **előnyben részesítés esetén**. Ilyen esetekben az ügylet (csalárd előnyben részesítés) érvénytelen.

Az értéken aluliság meghatározása a következő:

a) a társaság valamely ügyletet értéken alul köt meg, ha

- i. a társaság ajándékozik, vagy egyébként olyan feltételekkel köt meg valamely ügyletet, amelyek alapján a társaságnak nem jár ellenérték, vagy
- ii. a társaság visszerhes ügyletet köt olyan értékre, amely pénzben vagy pénzértékben kifejezve jelentősen alatta marad a társaság által nyújtott ellentételezés pénzben kifejezett vagy pénzértékének;

Az előnyben részesítés meghatározása a következő:

b) a társaság valamely személyt előnyben részesít, ha

- i. az adott személy a társaság hitelezőinek egyike vagy a társaság tartozásai, illetve egyéb kötelezettségei tekintetében kezes vagy garanciavállaló; valamint
- ii. a társaság olyat tesz, vagy olyan cselekmény végzését tűri el, amelynek eredményeként mindkét esetben az adott személy olyan helyzetbe kerül, amely a társaság fizetésképtelenség miatti felszámolása esetén jobb annál a helyzetnél, mint amelyben az adott cselekmény vagy mulasztás hiányában lett volna.

A fentiek alól kivételt képez, ha az a személy, akinek javára az ügyletet megkötötték vagy létrehozták, bizonyítja, hogy nem tudta, és nem is volt oka azt hinni, hogy a társaságot fizetésképtelenség miatt valószínűleg meg fogják szüntetni.

A fentieket leszámítva nincs más olyan rendelkezés, amely a szerződésekre közvetlen hatással van.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Semmilyen ad-hoc jogszabály nem foglalkozik a reorganizációs eljárás szerződésekre gyakorolt hatásával.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A kereskedelmi törvénykönyv, pontosabban a 485. cikk alapján megsemmisíthető a vagyontárgyat vagy vállalt kötelezettséget átruházó olyan intézkedés, illetve a csődbe ment adós által jogutódlásról ingyenesen vagy visszerhesen tett olyan lemondás, amely a hitelezők kijátszására irányul.

A társasági törvénnyel ellentétben a kereskedelmi törvénykönyv nem határoz meg a Málta Törvényei 386. fejezetének 303. cikkében szereplőhöz hasonló időkorlátot.

Az ilyen fenti esetekben e cselekmények megsemmisíthetők, ha bebizonyosodik, hogy a csődbe ment adós tudott a csőd megállapítására okot adó körülmények fennállásáról.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

Amint a fizetésképtelenségi eljárás kezdetét veszi (a társaságot a bíróság fizetésképtelenség miatt megszünteti), a társasággal vagy vagyonával szemben semmilyen kereset vagy eljárás nem **indítható (keresetindítási tilalom)**, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által meghatározott feltételekkel történik. A jog nem határozza meg, hogy a bíróság milyen esetekben teszi lehetővé valamely hitelező számára bírósági eljárás kezdeményezését vagy folytatását, de általánosságban véve a főszabály az, hogy a fizetésképtelenségi eljárás során a társaság vagyonát szabályosan, az összes hitelező javát szolgáló módon kell kezelni, és hogy egyes hitelezők a társasággal szemben indított eljárás révén nem juthatnak előnyhöz.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A nemzeti jog a reorganizációs (a társaság helyreállítására irányuló) eljárások esetében az eljárások felfüggesztéséről rendelkezik. A 386. fejezet 329B. cikkének (4) bekezdése ugyanis rögzíti, hogy a reorganizációs (a társaság helyreállítására irányuló) kérelem előterjesztését követően – elutasítás hiányában – vagy a társaság helyreállítására irányuló eljárás során

a) minden folyamatban levő vagy új felszámolási kérelmet fel kell függeszteni;

b) a társaság felszámolásáról és ezt követő megszüntetéséről határozat nem hozható vagy hajtható végre;

c) a társasággal szemben fennálló, pénzügyi jellegű követelések és az azokra tekintettel egyébként esetlegesen esedékessé váló kamatok végrehajtása szünetel;

d) a bérlet időtartama alatt a bérbeadó vagy a bérleti díjra jogosult más személy a társaságnak bérbe adott ingatlanral kapcsolatos bérleti szerződést nem szüntetheti meg, ha a társaság nem tartja be az ingatlan bérletének feltételeit, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik;

e) nem tehető lépés a társaság vagyonát terhelő biztosíték végrehajtására vagy bármely részletvásárlási megállapodás alapján a társaság birtokában levő vagyontárgyak ismételt birtokbavételére, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik;

f) a polgári eljárásjogi és szervezeti törvénykönyv 16. fejezete szerinti megelőzési célú vagy végrehajtási intézkedés vagy parancs nem hozható a társasággal vagy a társaság vagyonával szemben, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik; valamint

g) a társasággal vagy annak vagyonával szemben nem kezdeményezhető vagy folytatható bírósági eljárás, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A kereskedővel vagy a társulással szemben indított csődeljárás során a csődgondnok bíróság általi kinevezését követően a csődbe ment adós személyével és vagyonával szemben valamennyi eljárást a csődbe ment adós vagy csődbe ment társulás helyett – a 13. fejezet 500. cikkével összhangban – kizárólag a csődgondnok(ok) ellen lehet megindítani.

A hitelező jogosult megismerni, megvizsgálni és ellenőrizni, hogy a csődgondnok hogyan kezeli a csődbe ment adós ügyeit, és a bírósághoz fordulhat, ha a csődgondnok(ok) megsérti(k) jogait.

A helyreállítási eljárásokban a bíróság saját belátása szerint ideiglenes végzéssel haladékokat adhat a csődbe ment adós/társulás üzleti tevékenységének helyreállítására.

A társaság helyreállítására irányuló eljárástól eltérően azonban a hitelezők továbbra is indíthatnak keresetet a csődbe ment kereskedőt vagy csődbe ment társulást képviselő csődgondnok ellen.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

Amint a fizetéseképtelenségi eljárás kezdetét veszi (a társaságot a bíróság fizetéseképtelenség miatt megszünteti), a társasággal vagy vagyonával szemben semmilyen kereset vagy eljárás nem **indítható (nyugvás)**, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által meghatározott feltételekkel történik. A jog nem határozza meg, hogy a bíróság milyen esetekben teszi lehetővé valamely hitelező számára bírósági eljárás kezdeményezését vagy folytatását, de általánosságban véve a főszabály az, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás során a társaság vagyonát szabályosan, az összes hitelező javát szolgáló módon kell kezelni, és hogy egyes hitelezők a társasággal szemben indított eljárás révén nem juthatnak előnyhöz.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A nemzeti jog a reorganizációs (a társaság helyreállítására irányuló) eljárások esetében az eljárások felfüggesztéséről rendelkezik. A 386. fejezet 329B. cikkének (4) bekezdése ugyanis rögzíti, hogy a reorganizációs (a társaság helyreállítására irányuló) kérelem előterjesztését követően – elutasítás hiányában – vagy a társaság helyreállítására irányuló eljárás során

- a) minden folyamatban levő vagy új felszámolási kérelmet fel kell függeszteni;
- b) a társaság felszámolásáról és ezt követő megszüntetéséről határozat nem hozható vagy hajtható végre;
- c) a társasággal szemben fennálló, pénzügyi jellegű követelések és az azokra tekintettel egyébként esetlegesen esedékessé váló kamatok végrehajtása szünetel;
- d) a bérlet időtartama alatt a bérbeadó vagy a bérleti díjra jogosult más személy a társaságnak bérbe adott ingatlannal kapcsolatos bérleti szerződést nem szüntetheti meg, ha a társaság nem tartja be az ingatlan bérletének feltételeit, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik;
- e) nem tehető lépés a társaság vagyonát terhelő biztosíték végrehajtására vagy bármely részletvásárlási megállapodás alapján a társaság birtokában levő vagyontárgyak ismételt birtokbavételére, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik;
- f) a polgári eljárásjogi és szervezeti törvénykönyv 16. fejezete szerinti megelőzési célú vagy végrehajtási intézkedés vagy parancs nem hozható a társasággal vagy a társaság vagyonával szemben, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik; valamint
- g) a társasággal vagy annak vagyonával szemben nem kezdeményezhető vagy folytatható bírósági eljárás, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A kereskedelmi törvénykönyvben foglalt nemzeti jog nem rendelkezik az eljárás szüneteléséről. Mindazonáltal a csődgondnok kérheti, hogy az e tárgyban bíróság elé terjesztett kérelmet a csődeljárást lefolytató bíróság tárgyalja, így a bíróság a csőddel kapcsolatos ügyeket a csődbe ment adós jogainak és kötelezettségeinek megóvásával és arról meggyőződve szabályozhatja és kezelheti, hogy a jogosultságok megtárgyalására és elbírálására a hitelező által előterjesztett kérelemmel összhangban kerül sor.

9 Mik a hitelezők fizetéseképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

A hitelezők beavatkozhatnak a fizetéseképtelenségi eljárásba, ha igazolják, hogy ahhoz jogos érdekük fűződik, és ilyen módon a bíróság előtt folyamatban levő eljárásban előterjesztéseket tehetnek.

A hitelezőket a folyamatban levő eljárásról a fizetéseképtelenségi szakértő tájékoztatja, aki gyűléseket tart, és a hitelezők kifejtethik véleményüket.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A 329B. fejezet 329B. cikke konkrétan rögzíti, hogy a bíróság és a különleges ellenőr is köteles többek között a hitelezők érdekeit legjobban szolgálva eljárni. A különleges ellenőr a hitelezők gyűlését (gyűléseit) is köteles összehívni; az első hitelezői gyűlésre legkésőbb a kinevezésétől számított egy hónapon belül sort kell keríteni.

E gyűlés(ek) során a különleges ellenőr kinevezi az együttes hitelezői és tagi választmányt, hogy a különleges ellenőrt a társaság üzleti tevékenységének, ügyeinek és vagyonának kezeléséhez és a társaság életképes működésének helyreállításához adott esetben szükséges tanáccsal és támogatással lássa el.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A hitelezők beavatkozhatnak a csődeljárásba, és részt vehetnek abban, ha igazolják, hogy ahhoz jogos érdekük fűződik, és a bíróság előtt folyamatban levő eljárásban előterjesztéseket tehetnek.

A hitelezőket a folyamatban levő eljárásról a csődgondnok tájékoztatja, aki gyűléseket tart, és a hitelezők kifejtethik véleményüket.

A hitelezők szavazhatnak is, és a javaslat szerinti megegyezésről való végső megállapodáshoz az igazolt követeléssel rendelkező hitelezők követeléseinek értéke alapján meghatározott háromnegyedének hozzájárulása szükséges.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetéseképtelenségi szakértő a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

A fizetéseképtelenségi szakértő a vagyont a társaság vagyontárgyaira vonatkozó legkedvezőbb ajánlat megszerzésével értékesítheti.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A különleges ellenőr nem idegenítheti el a társaság vagyonát a bíróság kifejezett engedélye nélkül vagy a későbbiekben jóváhagyott, a bíróság által tett esetleges módosításokat tartalmazó helyreállítási terv alapján. Minden esetben a bíróság határozza meg vagy hagyja jóvá a társaság eszközeinek elidegenítési módját.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

Csődeljárásokban a csődgondnok a társaság vagyontárgyaira vonatkozó legkedvezőbb ajánlat megszerzésével és a bíróság erre vonatkozó engedélyével köteles elidegeníteni a vagyont.

A társulásnak vagy a csődbe ment adósnak a 13. fejezet 498. cikke szerinti helyreállítása során a csődgondnoknak be kell tartania a helyreállítási tervet, azonban a bíróság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik arra, hogy a csődbe ment adós és a hitelezők érdekét leginkább szolgáló utasításokat adjon. A hitelező ugyanakkor felléphet a bíróság e jogkörével szemben, ha kellő indokra hivatkozva igazolja, hogy a bíróság fellépése nem szolgálja a hitelezők érdekeit.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

Nincs különbség a fizetéseképtelenségi eljárás elrendelését követően felmerülő vagy azt megelőzően fennálló követelések között. A fizetéseképtelenségi eljárásban ugyanakkor a bíróság – amennyiben a vagyon nem elegendő a kötelezettségek teljesítésére – a saját belátása szerint megfelelőnek tartott sorrendben elrendelheti a felszámolás és megszüntetés során felmerült költségek, díjak és kiadások megfizetését, és a bíróság figyelembe veszi a következő általános prioritási sorrendet:

- a) a hivatalos gondnok vagy fizetéseképtelenségi szakértő által a társaság vagyonának megóvása, értékesítése vagy behajtása során szabályosan felszámítható vagy nála felmerült kiadások;
- b) a hivatalos gondnok által vagy felhatalmazása alapján eszközölt kiadások vagy kifizetések, ideértve a társaság üzleti tevékenységének folytatása során felmerült vagy eszközölt kiadásokat, illetve kifizetéseket is;
- c) adott esetben az ideiglenes vagyonfelügyelő díjazása;
- d) a kérelmező és a kérelemben szereplő minden olyan személy költsége, akinek részére a költségek megtérítését a bíróság engedélyezi;
- e) adott esetben a különleges vagyonkezelő díjazása;
- f) az ügyek állására vonatkozó jelentések vagy könyvelés elkészítése céljából alkalmazott vagy abban részt venni jogosult személynek járó összeg;
- g) az ügyek állására vonatkozó jelentések benyújtására vonatkozó kötelezettség alóli mentesítésre vagy az ilyen jelentés előterjesztésére rendelkezésre álló határidő meghosszabbítására irányuló kérelem költségeire vonatkozóan a bíróság által végzéssel biztosított költségtérítés;
- h) az általa végzett ügykezelés során a fizetéseképtelenségi szakértő által teljesített szükséges kifizetések, köztük a felszámoló bizottság tagjainál vagy képviselőinél felmerült és a fizetéseképtelenségi szakértő által engedélyezett kiadások;
- i) a fizetéseképtelenségi szakértő által a társaság javára történő szolgáltatásnyújtás céljából alkalmazott személy díjazása a 386. fejezet rendelkezései által előírt vagy lehetővé tett módon;
- j) a hivatalos gondnok és a fizetéseképtelenségi szakértő díjazása.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Nem alkalmazandó

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

Nincs különbség a csődeljárás elrendelését követően felmerülő vagy azt megelőzően fennálló követelések között. A csődeljárásban ugyanakkor a bíróság – amennyiben a vagyon nem elegendő a kötelezettségek teljesítésére – a saját belátása szerint megfelelőnek tartott sorrendben elrendelheti a felszámolás és megszüntetés során felmerült költségek, díjak és kiadások megfizetését, és a bíróság figyelembe veszi a következő általános prioritási sorrendet:

- a) a csődgondnok által a társaság vagyonának megóvása, értékesítése vagy behajtása során szabályosan felszámítható vagy nála felmerült kiadások;
- b) a csődgondnok által vagy felhatalmazása alapján eszközölt kiadások vagy kifizetések, ideértve a társaság üzleti tevékenységének folytatása során felmerült vagy eszközölt kiadásokat, illetve kifizetéseket is;
- c) adott esetben a csődgondnok díjazása;
- d) a kérelmező és a kérelemben szereplő minden olyan személy költsége, akinek részére a költségek megtérítését a bíróság engedélyezi;
- e) adott esetben a különleges vagyonkezelő és a nyilvántartást vezető díjazása;
- f) az ügyek állására vonatkozó jelentések vagy könyvelés elkészítése céljából alkalmazott vagy abban részt venni jogosult személynek járó összeg;
- g) az ügyek állására vonatkozó jelentések benyújtására vonatkozó kötelezettség alóli mentesítésre vagy az ilyen jelentés előterjesztésére rendelkezésre álló határidő meghosszabbítására irányuló kérelem költségeire vonatkozóan a bíróság által végzéssel biztosított költségtérítés;
- h) az általa végzett ügykezelés során a csődgondnok által teljesített szükséges kifizetések, köztük adott esetben a bizottság tagjainál vagy képviselőinél felmerült és a csődgondnok által engedélyezett kiadások;

E tételek megfizetését követően a biztosított hitelezőket a követelésük nyilvántartásba vételének időpontja szerint kell kielégíteni, majd őket követően az összes többi hitelező részére a nyilvántartásba vétel időpontja szerint kell kifizetést teljesíteni. Amennyiben a rangsorban hátrébb álló követelések (nem biztosított hitelezők) kielégítésére nem áll rendelkezésre elegendő forrás, e követelések egy sorban kerülnek kielégítésre.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

A követeléseket a fizetéseképtelenségi szakértő saját belátása szerint fogadja be. A követelések bejelentésének módjára nem vonatkozik konkrét szabály. Itt rá kell mutatni arra, hogy hivatalos gondnok fizetéseképtelenségi szakértőként történő kinevezése esetén a követelések bejelentésére az alábbi formanyomtatványt kell alkalmazni:

HIVATALOS GONDNOK

MFSA részére

Notabile Road

Attard, BKR3000

A felszámolt társaság adatai		
1	Név és nyilvántartási szám	
2	A felszámolás hatálybalépésének dátuma	
A hitelező adatai		
3	Vezetéknév, keresztnév és nyilvántartási szám	
4	Cím	
5	E-mail cím	
6	Telefon/mobiltelefonszáma	/
A tartozás adatai		
7	A követelés teljes összege, beleértve a felszámolás napján esedékes, nem tőkésített kamatot is	
8		

	A felszámolás napján esedékes, nem tőkésített kamat teljes összege	
9	A tartozás eredetének leírása, beleértve a releváns időpontokat is	
		(Szükség esetén csatoljon külön lapokat)
10	A követelést alátámasztó dokumentumokra és/vagy más bizonyítékra vonatkozó adatok (csatoljon hiteles másolatot, és a dokumentumokat folytatódóan számozza)	
		(Szükség esetén csatoljon külön lapokat)
A biztosíték adatai (ha van ilyen)		
11	Az adott/kapott biztosíték típusának leírása	
		(Szükség esetén csatoljon külön lapokat)
12	A biztosíték nyújtásának/megszerzésének időpontja(i)	
13	A biztosított tartozás összege	
A hitelező nyilatkozata		
14	Alulírott ezúton kijelentem, hogy a jelen formanyomtatványban közölt adatok a legjobb tudomásom szerint megfelelnek a valóságnak, helytállóak és teljes körűek:	
	A hitelező aláírása	Vezetéknév és keresztnév nagybetűkkel
		Személyazonosító igazolvány száma
15	Jogi személy képviselőjében történő aláírás esetén töltse ki az alábbiakat: _____ nevében és képviselőjében Nyilvántartási szám _____ mint a _____.	

A követelések bejelentésének határidejét illetően a 386. fejezet 255. cikke lehetővé teszi, hogy a bíróság meghatározza azt az időszakot, amelyen belül a hitelezőknek igazolniuk kell a tartozásukat vagy követelésüket, vagy e tartozások igazolása hiányában nem részesülnek az esetleges felosztásból.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Semmilyen ad-hoc jogszabály nem foglalkozik a reorganizációs eljárásoknak a követelések bejelentésére, igazolására és elfogadására gyakorolt hatásával.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

Meg kell jegyezni, hogy a máltai jogi szabályozás a fizetésképtelenséggel kapcsolatban nem rögzít határozott hitelezői rangsort, mivel a rangsor nem egy meghatározott jogszabályban, hanem számos jogszabályban szerepel. A követelések rangsorával foglalkozó jogi szabályozás az alábbi:

A 386. fejezet 302. cikke rögzíti, hogy a kötelezettségeinek teljesítésére elegendő vagyonnal nem rendelkező társaság felszámolása során a biztosított és nem biztosított hitelezők jogaira, valamint a követeléseik elsőbbségére és rangsorára a mindenkor hatályos jogszabályok az irányadók.

A 13. fejezet 535. cikke rögzíti, hogy a zálogjoggal, kiváltsággal vagy jelzáloggal biztosított hitelezők rangsora a mindenkor hatályos jogszabályok szerint alakul.

A 13. fejezet 535. cikke és a 386. fejezet 302. cikke is azt rögzíti, hogy a tartozások rangsorát a mindenkor hatályos jogszabályok határozzák meg.

A máltai jogban az egyenrangúsági alapelv közvetve a polgári törvénykönyv 16. fejezetének 1996. cikkében található meg, amely rögzíti, hogy az elsőbbség jogszerű indokát kiváltságok, jelzálogjogok és a vagyonelkülönítés kedvezménye képezik. E rendelkezés azt is rögzíti, hogy a hitelező más személy javára jogszerűen alárendelheti, elhalaszthatja a fizetéshez, végrehajtáshoz, rangsorhoz kapcsolódó, valamint egyéb hasonló fennálló vagy jövőbeni jogait, továbbá azok érvényesítéséről lemondhat, vagy módosíthatja azokat. Az ilyen alárendelésre, elhalasztásra, lemondásra, módosításra vagy hasonló cselekményre megállapodással vagy bármely személy, köztük egy másik hitelező felé megtett egyoldalú nyilatkozattal kerülhet sor attól függetlenül, hogy az adott jog a megállapodás megkötésekor vagy a nyilatkozat megtételekor meghatározott-e vagy még meghatározásra vár.

A rangsorban történő eltérések ezért megállapodással hozhatók létre. Következésképpen kiváltságok, jelzálogjogok és a vagyonelkülönítés kedvezménye hiányában az adóssok egyenrangúak.

A fentiek értelmében meg kell vizsgálni az egyes követeléseknek elsőbbséget biztosító különféle jogszabályokat, köztük a hozzáadottérték-adóról szóló törvény 406. fejezetét, a foglalkoztatásról és a vállalati kapcsolatokról szóló törvény 452. fejezetét és a társadalombiztosítási törvény 318. fejezetét.

A héatörvény 62. cikke értelmében:

„A biztos az e törvény alapján valamely jogalany által megfizetendő adó vonatkozásában az adott jogalany gazdasági tevékenységének részét képező eszközök felett speciális kiváltsággal rendelkezik, és a más jogszabályban foglaltak sérelme nélkül a szóban forgó adót az egyéb kiváltsággal érintett tartozást megelőzően kell megfizetni, kivéve az általános kiváltsággal érintett tartozást és a polgári törvénykönyv 2009. cikkének a) vagy b) pontjában említett tartozást.”

A foglalkoztatásról és a vállalati kapcsolatokról szóló törvény 20. cikke értelmében:

„Más jogszabály rendelkezéseinek sérelme nélkül a munkáltató által a munkavállalónak fizetendő legfeljebb háromhavi aktuális munkabérre vonatkozó munkavállalói követelés és a munkavállalót illető fizetett szabadság, valamint a munkavállalót a munkaviszonyának megszüntetésére vagy arra vonatkozó értesítésre tekintettel illető ellentételezés a munkáltató vagyonát terhelő kiváltságos követelésnek minősül, és azt minden más kiváltságos vagy jelzáloggal biztosított követelést megelőzően kell kiegyenlíteni:

Ennek feltétele, hogy esetenként a kiváltságos követelés maximális összege hat hónapos viszonylatban a követelés érvényesítésekor fizetendő nemzeti minimálbért ne haladja meg.”

A társadalombiztosítási törvény 116. cikkének (3) bekezdése értelmében:

„Bármely más jogszabály rendelkezéseinek sérelme nélkül a jelen cikk alapján az ügyvezető által első osztályú vagy másodosztályú hozzájárulás útján fizetendő összegre előterjesztett követelés kiváltságos követelésnek minősül a munkáltató vagyonát terhelő munkavállalói bérekkel egyenrangú első osztályú hozzájárulás esetén és az érintett önfoglalkoztató vagy önálló vállalkozó személy vagyonát terhelő másodosztályú hozzájárulás esetén, és azokat minden más kiváltságos vagy jelzáloggal biztosított követelést (a munkabért kivéve) megelőzően kell kiegyenlíteni.”

Ezenfelül a polgári törvénykönyv 2088–2095. cikke kifejezetten a kiváltságok prioritási sorrendjével foglalkozik. E cikkek rögzítik, hogy a tartozásokat nyilvántartásba vételük sorrendjében kell kiegyenlíteni. Az azonos napon bejegyzett jelzálogjogok egyenrangúak.

A fizetésképtelenségi eljárásban ugyanakkor a bíróság – amennyiben a vagyon nem elegendő a kötelezettségek teljesítésére – a saját belátása szerint megfelelőnek tartott sorrendben elrendelheti (és a legtöbb esetben el is rendeli) a felszámolás és megszüntetés során felmerült költségek, díjak és kiadások megfizetését, és a bíróság figyelembe veszi a következő általános prioritási sorrendet:

- a) a hivatalos gondnok vagy fizetésképtelenségi szakértő által a társaság vagyonának megóvása, értékesítése vagy behajtása során szabályosan felszámítható vagy nála felmerült kiadások;
- b) a hivatalos gondnok által vagy felhatalmazása alapján eszközölt kiadások vagy kifizetések, ideértve a társaság üzleti tevékenységének folytatása során felmerült vagy eszközölt kiadásokat, illetve kifizetéseket is;
- c) adott esetben az ideiglenes vagyonfelügyelő díjazása;
- d) a kérelmező és a kérelemben szereplő minden olyan személy költsége, akinek részére a költségek megtérítését a bíróság engedélyezi;
- e) adott esetben a különleges vagyonkezelő díjazása;
- f) az ügyek állására vonatkozó jelentések vagy könyvelés elkészítése céljából alkalmazott vagy abban részt venni jogosult személynek járó összeg;
- g) az ügyek állására vonatkozó jelentések benyújtására vonatkozó kötelezettség alóli mentesítésre vagy az ilyen jelentés előterjesztésére rendelkezésre álló határidő meghosszabbítására irányuló kérelem költségeire vonatkozóan a bíróság által végzéssel biztosított költségtérítés;
- h) az általa végzett ügykezelés során a fizetésképtelenségi szakértő által teljesített szükséges kifizetések, köztük a felszámoló bizottság tagjainál vagy képviselőinél felmerült és a fizetésképtelenségi szakértő által engedélyezett kiadások;
- i) a fizetésképtelenségi szakértő által a társaság javára történő szolgáltatásnyújtás céljából alkalmazott személy díjazása a 386. fejezet rendelkezései által előírt vagy lehetővé tett módon;
- j) a hivatalos gondnok és a fizetésképtelenségi szakértő díjazása.

A fizetésképtelenségi eljárás során a fizetésképtelenségi szakértő a hitelezők rangsorát és a felosztást tartalmazó jelentést készít, amelyet a bíróság elé terjeszt. A hitelezők észrevételeket terjeszthetnek elő, ha nem értenek egyet e jelentés tartalmával, és a bíróság helyesbítést írhat elő. A bíróság adott esetben jóváhagyja az említett rangsort és felosztást, és utasítja a fizetésképtelenségi szakértőt, hogy gondoskodjon a hitelezők kielégítéséről.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Nem alkalmazandó

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

Mindenekelőtt a bevételek felosztására elsősorban a kereskedelmi törvénykönyv 531. cikke és a polgári törvénykönyvben foglalt előírások az irányadók; az utóbbi törvénykönyv rögzíti a jogszabály alapján kiváltsággal és a biztosított jelzáloggal rendelkező hitelezők egymás közötti rangsorát. Ezek a jogszabályi rendelkezések vagy közokirat alapján biztosított hitelezők, akik a rangsorban a nyilvántartásba vétel napja szerint foglalnak helyet, és akikre a kereskedelmi törvénykönyv 535. cikke is irányadó.

Ezt követően az egyszerű (nyilvántartásba nem vett) hitelezők egy sorban szerepelnek a követeléseiknek megfelelően.

Valamely jogalany csődjének megállapítása esetén a megállapítást követő tíz napon belül tárgyalást kell tartani, amelyen a követeléseket a bíróság, a nyilvántartást vezető, a csődgondnok, a csődbe ment adós és a hitelezők megvizsgálják, és azokról leltárat készítenek.

Ezen a tárgyaláson a csődbe ment adóst meghallgatják, és a csődbe ment adós javaslatot tesz az egyezség feltételeire. Ezen a tárgyaláson a felek azt tárgyalják meg, hogy az ügyben szükség van-e választmány felállítására, amelynek eredményeként az összes hitelező helyetti fellépés céljára hitelezői választmányt hoznak létre (azok, akik kiváltság, jelzálogjog vagy zálogjog révén nyilvántartásba nem vett hitelezők), és a hitelezők e választmányt 8 napon belül önállóan megtámadhatják.

Egy második tárgyalásra kerül sor, amelyet ismételten az eljáró bíróság folytat le, és amelyen a hitelezői választmány akkor fogadható el, ha az a csődbe ment adós által esedékesként elfogadott összegek háromnegyedét képviseli.

Ezen eljárást és az összes hitelezőt tartalmazó jegyzék megállapítását követően másik tárgyalásra kerül sor, amelyet az eljáró bíróság folytat le a tárgyalás jogszabályoknak megfelelő közzétételét követően.

Ezen a tárgyaláson az összes hitelezőnek elő kell adnia követelését, és ha a csődgondnok bármely hitelezővel szemben fellép, a hitelezőnek bizonyítania kell a követelését a csődgondnok és a hitelezői választmány felé.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

A fizetésképtelenségi eljárás során a jelentés és bármely hitelező vagy hozzájárulást teljesítő személy, illetve érdekelt fél által emelt kifogás megvizsgálását követően a bíróság rendelkezik a fizetésképtelenségi szakértőnek a megbízása alóli felmentése iránt azt követően, hogy a társaság teljes vagyonát vagy a körülmények által lehetővé tett részét a fizetésképtelenségi eljárás szükségtelen elhúzása nélkül értékesítette, és az esetleges végső kifizetést a hitelezők között felosztotta, továbbá a hozzájárulást teljesítők egymással szembeni jogait rendezte, és a hozzájárulást teljesítők számára adott esetben végső visszatérítést teljesített, és a társaság költségére benyújtotta a beszámolót, feltéve, hogy a felszámoló betartotta a 386. fejezetben szereplő és az általa adott esetben meghatározott egyéb követelményeket.

Ezt követően a bíróság végzést hoz arról, hogy a társaság nevét a végzés napjával törölni kell a nyilvántartásból. Ezt a végzést közölni kell a cégnyilvántartás vezetőjével, aki intézkedik a név törléséről.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A 329B. cikk (12) bekezdése különböző forgatókönyvekről rendelkezik, amelyek között szerepel a helyreállítási eljárás megszüntetése is az alábbiak szerint:

a) Amennyiben a társaság helyreállítására irányuló eljárás során bármikor a különleges ellenőr az együttes hitelezői és tagi választmánnyal történő egyeztetést követően azt állapítja meg, hogy a szóban forgó eljárás folytatása a társaság számára nem szolgálna hasznos célt, a bíróságnál a részletes és átfogó okokat is tartalmazó kérelemmel kezdeményeznie kell a társaság helyreállítására irányuló eljárás megszüntetését, és a bíróság elrendeli a társaság bíróság által történő felszámolását.

A fizetésképtelenségi eljárással kapcsolatban a 386. fejezetben előírt eljárás alkalmazandó.

b) Amennyiben a társaság helyreállítására irányuló eljárás során bármikor a különleges ellenőr az együttes hitelezői és tagi választmánnyal történő egyeztetést követően azt állapítja meg, hogy a társaság helyzete olyan mértékben javult, amely lehetővé teszi a tartozásainak kifizetését, a bíróságnál a részletes és átfogó okokat is tartalmazó kérelemmel kezdeményeznie kell a társaság helyreállítására irányuló eljárást megszüntető végzés kibocsátását.

Amennyiben a bíróság helyt ad a kérelemnek, az eset körülményei függvényében általa szükségesnek tekintett előírásokat és feltételeket határoz meg.

Ebben az esetben a társaság életképesen folytatja tevékenységét. Az eljárás szünetelése abbamarad, amint a bíróság helyt ad a fent említett kérelemnek.

c) Amennyiben a társaság helyreállítására irányuló eljárás során bármikor a társaság ügyvezetői vagy a legfőbb szerv rendkívüli ülésén részt vevő tagok megállapítják, hogy a társaság helyzete olyan mértékben javult, amely lehetővé teszi a tartozásainak kifizetését, a bírósághoz megfelelően alátámasztó iratokkal és adatokkal együtt kérelmet nyújthatnak be, amelyben megerősítik e megállapításukat, és kéri a bíróságtól a társaság helyreállítására irányuló eljárást megszüntető végzés kibocsátását; a bíróság a különleges ellenőr előzetes meghallgatása nélkül nem hozhat a kérelemnek helyt adó vagy azt elutasító végzést. Amennyiben a bíróság helyt ad a kérelemnek, az eset körülményei függvényében általa szükségesnek tekintett előírásokat és feltételeket határoz meg.

Az előző esettel egyezően a társaság életképesen folytatja tevékenységét. Az eljárás szünetelése abbamarad, amint a bíróság helyt ad a fent említett kérelemnek.

d) A különleges ellenőr a kinevezésének lejártakor köteles a bíróságnak olyan jelentést benyújtani, amely tartalmazza részletes és átfogó véleményét és indokait arra vonatkozóan, hogy a társaságnak van-e észszerű esélye egészben vagy részben életképes működést folytatni, és hogy a jövőben a tartozásainak rendszeres törlesztését lehetővé tevő helyzetben lesz-e.

Amennyiben a különleges ellenőr a végső jelentésében arra az álláspontra helyezkedik, hogy a társaság észszerű eséllyel rendelkezik arra, hogy egészben vagy részben életképesen működjön, a jelentéshez pontos és részletes helyreállítási tervet is kell mellékelnie, amely tartalmazza a társaság életképes működéséhez szükséges valamennyi javaslatot és a helyreállítás megvalósításához adott esetben szükséges magyarázatokat, köztük a pénzügyi erőforrásokkal, a munkavállalók megtartásával és a társaság jövőbeni irányításával kapcsolatos javaslatokat. Az említett helyreállítási tervben részletezni kell a hitelezők követeléseit egésze vagy egy része kifizetésének javasolt módját is, azt, hogy az összes hitelezővel született-e önkéntes egyezség, vagy hogy javasolt-e, hogy a bíróság jóváhagyja az összes hitelező által jóvá nem hagyott egyezséget.

A végső jelentés és a helyreállítási terv kézhezvételét követően a bíróság saját belátása szerint magyarázatot és pontosítást kérhet, amelyet a bíróság utasításának megfelelően szóban vagy írásban kell megadni. Ezt követően a bíróság a javasolt helyreállítási tervet elutasíthatja vagy egészben, illetve részben elfogadhatja és jóváhagyhatja, továbbá kérheti annak módosítását. Amennyiben a bíróság a különleges ellenőr által előterjesztett helyreállítási tervet az általa elrendelt módosításokkal vagy módosítások nélkül jóváhagyja, a helyreállítási terv a jogszabályokban szereplő valamennyi szempontból hatályos és kötelező az érdekelt felekre nézve. Az eljárás szünetelése abbamarad, amint a bíróság jóváhagyja a helyreállítási tervet.

e) Amennyiben a bíróság a társaság helyreállítására irányuló eljárást megszüntető végzést hoz azon az alapon, hogy a társaság nem rendelkezik észszerű eséllyel az életképes működés folytatására, és a jövőben nem lesz a tartozásainak rendszeres törlesztését lehetővé tevő helyzetben, a társaság bíróság általi felszámolását rendeli el.

A fizetéseképtelenségi eljárással kapcsolatban a 386. fejezetben előírt eljárás alkalmazandó.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A csődeljárás során a jelentés és bármely hitelező vagy hozzájárulást teljesítő személy, illetve érdekelt fél által emelt kifogás megvizsgálását követően a bíróság rendelkezik a csődgondnoknak a megbízása alóli felmentése iránt azt követően, hogy a társaság teljes vagyonát vagy a körülmények által lehetővé tett részét a csődeljárás szükségtelen elhúzása nélkül értékesítette, és az esetleges végső kifizetést a hitelezők között felosztotta, továbbá a hozzájárulást teljesítők egymással szembeni jogait rendezte, és a hozzájárulást teljesítők számára adott esetben végső visszatérítést teljesített, és a társaság költségére benyújtotta a beszámolót, feltéve, hogy a csődgondnok betartotta a 13. fejezetben szereplő és az általa adott esetben meghatározott egyéb követelményeket. Ezt követően a bíróság végzést hoz arról, hogy a társulás nevét a végzés napjával törölni kell a nyilvántartásból. Ezt a végzést közölni kell a cégnyilvántartás vezetőjével, aki intézkedik a név törléséről.

Természetesen a fentiek a társulásokra vonatkoznak.

Ami a kereskedőket illeti, a kereskedő csődjének megállapítását és a bevételek felosztását követően a csődbe ment adós a nyilvántartást vezetőnek benyújtott kérelemmel kezdeményezheti a bíróság előtti megjelenését, amelynek napjára a bíróság beidézi a csődjében érintett hitelezőket és a csődgondnokot is annak megállapítása érdekében, hogy a kereskedő folytathatja-e a kereskedést.

Amennyiben e kereskedő eljárása nem volt csalárd vagy rosszhiszemű, folytathatja a kereskedést. A kereskedés folytatásának lehetővé tétele azzal a joghatással jár, hogy a csődbe ment adós személye és később szerzett vagyona is mentesül a csőd megállapítását megelőzően vele szemben érvényesíthető valamennyi tartozás alól.

15 Melyek a hitelezőket a fizetéseképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

A 386. fejezet 315. cikkének (1) bekezdése értelmében a hitelező kérheti jogainak helyreállítását bármely olyan féllel szemben, aki véleménye szerint a társaság hitelezői vagy más személy hitelezői kijátszásának szándékával, illetve csalárd célból folytatta a társaság üzleti tevékenységét. Ilyen esetekben a kérelem bírósághoz történő benyújtását követően – a bíróság rendelkezése szerint a társaság valamennyi tartozásáért való felelősség és a társaság egyéb kötelezettségeinek sérelme nélkül – a bíróság megállapíthatja a személyes felelősségét bármely olyan személynek, aki köztudottan részt vett az üzleti tevékenység fent említett módon történő folytatásában.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Nincs olyan ad-hoc jogszabály, amely a hitelezőket a fizetéseképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogokkal foglalkozna.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A társulás vagy kereskedő csődeljárásának megszűnését követően a hitelezők nem rendelkeznek jogokkal, hacsak nem tudják bizonyítani, hogy a kereskedő vagy a társulás rosszhiszeműen vagy csalárd módon járt el a hitelezőkkel szemben.

16 Ki viseli a fizetéseképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

A bíróság utasításának megfelelően a költségeket a fizetéseképtelenség megállapítása iránti kérelmet előterjesztő személy vagy a társaság viseli.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A reorganizációs (a társaság helyreállítására irányuló) eljárásban a társaság viseli az eljárás költségeit.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A költségeket és kiadásokat a kérelmet előterjesztő személy vagy a csődbe ment személy viseli

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

A 386. fejezet 303. cikke értelmében a kiváltságokat, jelzálogokat vagy egyéb terheket, a vagyon vagy jogok átruházását, illetve azok egyéb elidegenítését, valamint a társaság által vagy terhére a vagyonnal vagy jogokkal kapcsolatban végzett kifizetést, végrehajtást vagy egyéb cselekményt és **a társaság felszámolását megelőző hat hónapban** a társaság által vállalt minden kötelezettséget a hitelezőivel szembeni csalárd előnyben részesítésnek kell tekinteni attól függetlenül, hogy ezen ügylet ingyenes vagy visszerhes-e, ha **értéken aluli** ügyletnek minősül, vagy **előnyben részesítés esetén**. Ilyen esetekben az ügylet (csalárd előnyben részesítés) érvénytelen.

Az értéken aluliság meghatározása a következő:

a) a társaság valamely ügyletet értéken alul köt meg, ha

i. a társaság ajándékozik, vagy egyébként olyan feltételekkel köt meg valamely ügyletet, amelyek alapján a társaságnak nem jár ellenérték, vagy

ii. a társaság visszerhes ügyletet köt olyan értékre, amely pénzben vagy pénzértékben kifejezve jelentősen alatta marad a társaság által nyújtott ellentételezés pénzben kifejezett vagy pénzértékének;

Az előnyben részesítés meghatározása a következő:

b) a társaság valamely személyt előnyben részesít, ha

i. az adott személy a társaság hitelezőinek egyike vagy a társaság tartozásai, illetve egyéb kötelezettségei tekintetében kezes vagy garanciavállaló; valamint

ii. a társaság olyat tesz, vagy olyan cselekmény végzését tűri el, amelynek eredményeként mindkét esetben az adott személy olyan helyzetbe kerül, amely a társaság fizetéseképtelenség miatti felszámolása esetén jobb annál a helyzetnél, mint amelyben az adott cselekmény vagy mulasztás hiányában lett volna. A fentiek alól kivételt képez, ha az a személy – akinek javára az ügyletet megkötötték vagy létrehozták – bizonyítja, hogy nem tudta és nem is volt oka azt hinni, hogy a társaságot fizetéseképtelenség miatt valószínűleg meg fogják szüntetni.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Nincs olyan ad-hoc jogszabály, amely a reorganizációs eljárásban (a társaság helyreállítása során) a hitelezők összességének hátrányt okozó jogcselekmények semmisségére, megtámadhatóságára és hatálytalanságára vonatkozó szabályokat írna elő.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

Nincs olyan ad-hoc jogszabály, amely a csőd- és helyreállítási eljárásban a hitelezők összességének hátrányt okozó jogcselekmények semmisségére, megtámadhatóságára és hatálytalanságára vonatkozó szabályokat írna elő.

Utolsó frissítés: 15/02/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.